

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort: n.v.t.

Bedrag: n.v.t.

Financiële consequenties opdracht/uitbesteding:

Kostensoort: n.v.t.

Bedrag: n.v.t.

belast met

behandeling: G. van Unen

Vergadering PS: 10 juli 2026

Nr: 831437

Agenda nr:

Vergadering GS: n.v.t.

Nr: n.v.t.

Onderwerp: Verkenning toekomstbestendige organisatie rekenkamer Zeeland

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Provinciale Staten wordt voorgesteld een verkenning uit te laten uitvoeren naar een toekomstbestendige organisatie van de rekenkamer Zeeland. Een extern bureau wordt gevraagd de verkenning uit te voeren. De verkenning moet op tijd gereed zijn om keuzes te kunnen maken voor de statenperiode 2027-2031.

Aanleiding

In opmaat naar de statenperiode 2027-2031 is het wenselijk een verkenning naar een toekomstbestendige organisatie van de rekenkamer Zeeland uit te laten voeren. De ambities van het bestuur van de rekenkamer Zeeland zijn in deze statenperiode gewijzigd. Dit is zichtbaar in de opwaardering van de functie secretaris-onderzoeker van de Rekenkamer naar directeur-onderzoeker. De omvang van de Rekenkamer is (nog) niet meegegroeid met deze ambitie.

Vraagstelling aan onderzoeksbureau

In opdracht van PS zal een verkenning worden gedaan naar de gewenste inrichting van de Rekenkamer Zeeland om het instrument Rekenkamer te versterken.

De centrale vraag in de verkenning

Wat zijn de toekomstige ambities van Provinciale Staten ten aanzien van de organisatie van het instrument Rekenkamer Zeeland, mede gelet op de mogelijke veranderingen in de rol- en spelverdeling tussen Provinciale en Gedeputeerde Staten

Verkenningsoopdracht:

Om te bepalen hoe deze toekomstbestendige organisatie van de Rekenkamer eruit moet komen te zien wordt een extern bureau gevraagd om het volgende in opdracht van PS te verkennen:

- Welke verwachtingen en ambities hebben Provinciale Staten ten aanzien van (het functioneren) van de rekenkamer Zeeland?
- Wat zijn de concrete (ontwikkel)ambities van de rekenkamer Zeeland voor de komende jaren?
- Welke organisatievorm, inrichting en werkwijze past het best bij de wensen van PS en de rekenkamer Zeeland met het oog op versterking van het instrument Rekenkamer?

Op basis van de verkenning dienen ontwikkelscenario's gemotiveerd en onderbouwd met voordelen en nadelen aan PS te worden voorgelegd, zodat PS onderstaande vraag voor een ontwikkelrichting kunnen beantwoorden:

Hoe kan de organisatie, inrichting en werkwijze van Rekenkamer Zeeland het beste worden vormgegeven om het instrument Rekenkamer te versterken. Welk perspectief biedt aansluiting bij de organisatie, inrichting en werkwijze van een andere gemeenschappelijke provinciale Rekenkamer?

De uitkomsten van deze verkenning zijn eind 2026 beschikbaar voor de overdracht aan de nieuwe staten die op basis hiervan keuzes kunnen maken over de gewenste ontwikkelrichting van de Rekenkamer.

Planning

PS na aanvang van de volgende statenperiode een onderbouwde keuze maken ten aanzien van de Rekenkamer.

- Statengriffie/commissie Organisatorische en Bestuurlijke Zaken Rekenkamer Zeeland (OBZ): 22 juni 2026 (afstemmen concept opdracht statenvoorstel verkenning)
- Presidium: 29 juni 2026 (agenderen statenvoorstel verkenning)
- PS: 10 juli 2026 (opdracht verstrekken)
- OBZ/Presidium: december 2026/januari 2027 (rapportage bij overdrachtdossier)
- OBZ/Presidium: april/mei (statenvoorstel met advies en rapportage)
- PS na commissiebehandeling Bestuur: mei/juni 2027 (richting geven/kaderstellen)

Opdrachtgeverschap

Bestuurlijk opdrachtgever voor de verkenning zijn PS. De commissie OBZ ontvangt de resultaten van het de verkenning en voorziet het, in lijn met hun taakstelling, van een advies aan PS over de organisatorische, bestuurlijke en financiële aspecten. Ambtelijk opdrachtgever is de statengriffier, de contacten met het onderzoeksbureau worden onderhouden door de bestuurlijk-juridisch statenadviseur. De voorzitter van de Rekenkamer wordt betrokken bij de totstandkoming van de verkenning voor informatie en reflectie aan het bureau.

Context

De Rekenkamer is een onafhankelijk bestuursorgaan dat onderzoek doet naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door de Provincie Zeeland gevoerde beleid. De Rekenkamer valt noch onder Provinciale Staten (PS) noch onder Gedeputeerde Staten (GS).

Om de Rekenkamer goed te laten functioneren is samenwerking tussen PS en GS onmisbaar.

In 2004 hebben PS op grond van de Provinciewet de provinciale Rekenkamer ingesteld en daarbij de 'Verordening nadere inrichtingen rekenkamer provincie Zeeland' vastgesteld. Deze verordening regelt de rechtspositie van de leden en medewerkers van de Rekenkamer. Ook is hierin opgenomen dat de Rekenkamer jaarlijks een voorstel doet aan PS voor de benodigde middelen. In 2015 is door PS de Programmaraad ingesteld als klankbordgroep voor de onderzoeken van de Rekenkamer.

In 2023 is de bestuurscommissie organisatorische en bestuurlijke zaken rekenkamer Zeeland (hierna: commissie OBZ) ingesteld. Deze commissie overlegt namens PS met het bestuur van de Rekenkamer over bestuurlijke-, organisatorische dan wel financiële aangelegenheden en brengt advies uit of doet een voorstel aan PS. Hiermee werd een informele werkwijze die sinds 2011 bestond vastgelegd. In het 'Reglement van Orde van de Rekenkamer' ligt de interne werkwijze van de Rekenkamer vast.

Financieel

Op basis van de Provinciewet stellen PS de benodigde middelen ter beschikking voor een goede uitoefening van de werkzaamheden door de Rekenkamer. Dit is nader uitgewerkt in de verordening: de Rekenkamer doet jaarlijks binnen de Programmabegroting een voorstel aan PS voor het ter beschikking stellen van de nodige middelen en verantwoordt de baten en lasten van het vorige begrotingsjaar in het jaarverslag.

Andere provinciale Rekenkamers

Alleen de provincie Zeeland heeft een eigen zelfstandige Rekenkamer, de overige provincies hebben hun Rekenkamer georganiseerd in een gemeenschappelijke regeling (hierna: GR) vorm waarin ze samenwerken met één of meerdere provincies:

- Zuidelijke Rekenkamer: Limburg en Noord-Brabant
- Randstedelijke Rekenkamer: Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Utrecht
- Noordelijke Rekenkamer: Drenthe, Fryslân en Groningen
- Rekenkamer Oost-Nederland: Gelderland en Overijssel

Doel en taak van de gemeenschappelijke rekenkamers zijn hetzelfde als bij de provinciale Rekenkamer. De rolverdeling tussen GS en PS is dezelfde. Het betreft ook hier een instrument van PS dat op grond van de wet onderzoek doet naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur. Vrijwel alle bepalingen in de Provinciewet die gelden voor provinciale rekenkamers zijn ook van toepassing op de gemeenschappelijke rekenkamer.

Budget

Voorgesteld wordt om de verkenning te dekken vanuit het budget Initiatieven Provinciale Staten (76090).

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit.

het presidium van Provinciale Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge, voorzitter

drs. F.J. van Houwelingen MPA, statengriffier

Onderwerp: Verkenning toekomstbestendige organisatie rekenkamer Zeeland

Ontwerpbesluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van de commissie Organisatorische en Bestuurlijke Zaken Rekenkamer
Zeeland (OBZ) d.d. 22-06-2026 , nr. 831437

besluiten:

1. Een extern bureau in opmaat naar de statenperiode 2027-2031 opdracht te geven om een verkenning uit te voeren naar een toekomstbestendige organisatie van de rekenkamer Zeeland;
2. De statengriffier te mandateren hier opdracht voor te verstrekken en de kosten te dekken uit het budget Initiatieven Provinciale Staten (76090)